

01. децембар 2013.

Захтев ултранационалистичких десничара у странци Атака за „враћање западних покрајина“, срочен у декларацији поднетој Собрању (скупштини) Бугарске, увијен у амбалажу тобоже добронамерне уцене Србији и како се прецизира Бившој југословенској републици Македонији, да за подршку њихових евроатланских интеграција Софије треба да добије поручја око Струмице, Босилеграда и Димитровграда, може бити и смишљени сценариј политичког престојавања на југу Балкана.

Лидер опозиционе странке Атака, Волен Сидеров, подношењем поменуте декларације није објашњавао основе тог наводног приступа у изградњи добросуседства по европским стандардима у 21. веку.

У делу провладиних медија у Скопљу, у првим реаговањима на нови „атак“, Атака оцењује се да Сидеров, уз образложење захтева за „повратак територија насељених Бугарима“, није рекао да ли је то „његов рецепт за добросуседство и начин помоћи суседима да постигну циљ“.

Конкретно се, на пример у скопском „Дневнику“ примећује да лидер бугарских националиста, овом „иновацијом“, баш и не мисли на добросуседство јер би се, у супротном, „обратио и другој сусетки његове земље - Грчкој.“ Сугерише се да би у том случају пуким прегледом мапе, приметио да је управо тамо, после Нејског споразума,

који би Сидеров сада, после 94 године укинуо, остала највећа „бугарска територија“...

У условима када власти у Скопљу остају заглављене блокадама на стратешки прокламованом путу евроатланских интеграција, превасходно због одуженог спора са Атином због несугласја око службене употребе имена Македонија, партнерство и подршка Софије додатно се условљава. То се огледа пре свега преко инсистирања бугарских власти на потписивању билатералног споразума са Скопљем о добросуседству. Управо временско подударање тог „заокрета“ Софије, овде се „чита“ као партнерство са Атином.

И у покушају одгонетања, евентуалног сценарија у новом захтеву Атаке, у Скопљу се сумња да и није случајно заборављен део „бугарске територије“ у Тракији. Зато се у поменутом коментару поставља питање да ли се према Атини, као добром суседу, са којим нема неспоразума, не морају упућивати претње, већ се „можда мисли да ће се са њима циљ постићи на „цивилизован“ начин.“

Атака у бугарском парламенту подржава актуелну Владу премијера Пламена Орешарског. Подршку за своје захтеве испољене у поменутој декларацији за „повратак западних покрајина насељених Бугарима“, Атака има и од ванпарламентарне странке ВМОРО-БНД-а, лидера Красимира Каракачанова. Бугарски националисти Каракачанова истичу да прижељкују да Македонија као део Бугарске постане чланица ЕУ, „али на жалост, то није могуће“.

Без изненађења

Захтеви Атаке нису изненађење за јавност у Бугарској. Све досадашње иницијативе за поништавање Нејског споразума из 1919. биле су неуспешне и објективно без озбиљније политичке подршке. Сидеров је пре две године претио владајућој коалицији ГЕРБ, тадашњег премијера Бојка Борисова, да ће блокирати границу са Србијом, јер су му на међи заустављени аутобуси са привржениицима Атаке, упућених у „западну бугарску покрајину“.